

Raadsinformatiebrief

2023-01

Omgevingsvisie en woningzoekgebieden

In 2023 gaat er gewerkt worden aan het samenvoegen van de omgevingsvisies en het opnemen van de woningzoekgebieden in de Omgevingsvisie, in het kader van het verlengen van het Wet voorkeursrecht gemeenten.

De Omgevingswet is nog niet in werking getreden, ondertussen worden er binnen de organisatie stappen gezet om te werken volgens de bedoeling van de Omgevingswet. Daarbij is onder andere gekeken naar de opbouw van het beleid, binnen de fysieke leefomgeving. Waarbij de Omgevingsvisie het fundament is van het totale beleidshuis. Aangezien nu nog sprake is van twee omgevingsvisies, is een traject gestart beleidsneutraal te komen tot één Omgevingsvisie voor heel de gemeente Leusden.

Naast het samenvoegen van de omgevingsvisies is het nodig om de woningzoekgebieden voor na 2025 op te nemen in de Omgevingsvisie. Hiermee wordt het voorkeursrecht voor deze gebieden verlengt.

Bijgevoegd is een memo die dieper ingaat op het samenvoegen van de omgevingsvisies en het voorkeursrecht van de woningzoekgebieden. Waarbij een besluit over de Omgevingsvisie wordt voorzien op 28 september 2023. De memo en de aanpak ten aanzien van de omgevingsvisie is de afgelopen periode regelmatig besproken met de raads werkgroep Omgevingswet. Wij praten u graag verder bij over dit onderwerp in een Uitwisseling.

Maak werk van zon op bedrijfsdaken – update

Bij het laatste meetmoment eind 2021 lagen er zo'n 28.140 panelen op Leusdense bedrijfsdaken. Het tussendoel voor 2030 is 45.000 panelen en de inschatting is nu dat er in totaal ruimte is voor 65.000 panelen op bedrijfsdaken en de bijbehorende parkeerplaatsen. En we gaan voor meer! De samenwerking met bedrijven om dit te realiseren is in 2022 uitgebouwd.

In opdracht van de gemeente Leusden, en in samenwerking met de Bedrijvenkring Leusden, heeft een onafhankelijk adviseur in 2022 ruim 65 bedrijven ondersteund bij hun verkenning naar de haalbaarheid van zonnepanelen. Bedrijven konden een business case laten uitwerken en kregen advies op maat over financieringsmogelijkheden. Dat heeft geleid tot ruim 750 nieuwe zonnepanelen op bedrijfsdaken en nog eens 1000 in de pijplijn.

Door de gestegen energieprijzen zijn business cases in 2022 eerder haalbaar gebleken. De terugverdientijd is aanzienlijk korter geworden. De animo onder Leusdense bedrijven en hun investeringsbereidheid was groter. Het is de vraag hoe dit zich in 2023 verder ontwikkelt. Stijgende energieprijzen zorgen immers ook voor minder bestedingsruimte.

De focus lag in 2022 op bedrijven met een kleinverbruikersaansluiting. Reden hiervoor was de netcongestie voor grootverbruikersaansluitingen. Sinds het najaar van 2021 was het steeds moeilijker om zonnepanelen te realiseren op grote daken (> 200 panelen).

Grootverbruikers werden ernstig beperkt in hun teruglever mogelijkheden. Daardoor kwamen een drietal projecten, in totaal goed voor 2000 panelen, niet van de grond. Het goede nieuws is dat Tennet op 18 november 2022 heeft laten weten dat er weer ruimte ontstaat op het net, waar direct 2 Leusdense ondernemers met grote daken van hebben weten te profiteren. In 2023 zullen we onze aanpak richting bedrijven verbreden en naast energie opwekken ook nadrukkelijk inzetten op energiebesparing en duurzame mobiliteit.

Zet ook de knop om – energiebewust op de werkvloer

De rijksoverheid treft verschillende maatregelen om bedrijven tegemoet te komen bij de gestegen energiekosten (TEK-regeling). Er is nog veel in voorbereiding.

Parallel daaraan en in overleg met de ondernemersverenigingen, voert de gemeente Leusden een campagne om bewuster om te gaan met het energieverbruik binnen bedrijven. Werkgevers worden geholpen om bewustzijn bij hun medewerkers en klanten te creëren over de “energieslurpers” in het bedrijf. Aanpassen van gedrag is nodig om daadwerkelijk verandering voor elkaar te krijgen. Deze campagne sluit aan bij de “zet ook de knop om” campagne van de Rijksoverheid.

Eind december ontvangen winkels, horecagelegenheden en andere Leusdense bedrijven een toolkit, waarmee zij dit proces in hun bedrijf in gang kunnen zetten. Winkels kunnen daarbij ook gebruik maken van het bordje “Het nieuwe open is dicht” waarmee een dichte winkeldeur toch nadrukkelijk klanten welkom heet.

Laatste bedrijfskavels Moerbeilaan verkocht

Wij willen in Leusden ruimte bieden aan ondernemers. We willen voorzien in vestigingsmogelijkheden voor grote en kleinere bedrijven. Met een mix aan bedrijvigheid zoeken wij de balans met als doel: een stabiele economie. Daarvoor hebben we verschillende vestigingsmilieus en locaties. Eén van die locaties is het kleinschalige bedrijventerrein aan de Larikslaan / Moerbeilaan.

In december 2022 hebben we aan de Moerbeilaan de laatste 2 bedrijfskavels verkocht. Daarbij hebben we een transparant verkoopproces gevoerd en ruchtbaarheid gegeven aan de verkoop, zodat alle potentieel gegadigden mee konden dingen naar de grond. Om in aanmerking te komen voor de grond moesten partijen voldoen aan een aantal criteria, waaronder bijv. passen in het bestemmingsplan, pand realiseren voor eigen gebruik en hebben van lokale / regionale binding.

Van de 56 belangstellenden, schreven 14 partijen zich in voor een kavel. Na toepassen van de criteria is besloten de kavels te verkopen aan twee groeiende MKB-ondernemingen: te weten aan twee bedrijven uit de regio: Rhevolec, een specialist in bovenleiding en hoogspanningssystemen, en aan Jansen v/d Grift Klimaattechniek. Deze laatste partij is ooit in Achterveld gestart en mogen we, na uitwijken naar Soest, weer welkom heten in Leusden.

Onderzoek laat zien dat bedrijfsruimte steeds schaarser wordt en dat we in Leusden tegen een tekort gaan aanlopen de komende jaren. Binnen de regio Amersfoort en met de provincie Utrecht wordt erover gesproken hoe we in de toekomst in deze behoefte willen voorzien. Wij zullen hierover in 2023 verder met u in gesprek gaan.

Gebiedsregisseurs Hamershof aan de slag

Op 30 juni 2022 stelde u de ruimtelijke visie (en brancheringsplan) op de Hamershof vast. Enerzijds als wenkend perspectief voor ruimtelijke initiatieven, anderzijds als toetsingskader voor deze initiatieven. Het realiseren van de ambities in de ruimtelijke visie is een continu proces, waarbij veel verschillende partijen een rol spelen. Initiatieven voor evenementen die passen bij het merk Hamershof, liggen bij de ondernemers. Eigenaren van het vastgoed staan juist aan de lat als het gaat om het verplaatsen van winkels, het samenvoegen van panden en/of het versterken van de horecafunctie. De gewenste ontwikkeling voor de toekomst is voor alle partijen helder. Daarnaast kan de gemeente, op basis van de visie, ruimtelijke initiatieven snel en helder van een antwoord voorzien.

De uitvoering is een continu proces en inmiddels voortvarend opgepakt. Hester Smeitink en Joris Dahmen zijn direct na de zomer gestart als gebiedsregisseurs in de Hamershof. Zij gaan tot medio 2023 met en voor ondernemers en eigenaren aan de slag om de uitvoering te geven aan de ruimtelijke visie. Daarnaast bouwen zij het marketingconcept van de Hamershof verder uit. Voor hun inzet hebben wij, als samenwerkende partijen een provinciale subsidie van €80.000,- ontvangen.

PAW subsidie wijk Rozendaal en Alandsbeek

De Wijkaanpak Rozendaal is goed van start gegaan! Sinds 1 november is de subsidie van de Proeftuin Aardgasvrije Wijken beschikbaar voor alle 476 eigenaren van een Eurowoning. Tientallen huiseigenaren hebben al een subsidie aangevraagd. Vooral de bewoners die al isolatiemaatregelen hadden genomen vanaf 1 januari 2020. Bij anderen merken we dat de informatiebehoefte groot is, net als de interesse in de eerste collectieve isoleeractie voor de kruipruimte. De meeste vragen van bewoners komen binnen via de site van de Eurowoningen toekomstbestendig. Onlangs is de wijkprojectleider gestart en die koppelt bewoners met vragen aan de juiste adviseurs voor bijvoorbeeld technisch of financieel advies. Zo bieden we maatwerk en dat blijkt men te waarderen. Deze lokale projectleider organiseert ook de collectieve inkoopacties namens het Buurtteam. Alles gefinancierd met PAW-geld en subsidie van de provincie Utrecht. Hieronder ziet u de eerste resultaten op een rij:

- 28 bewoners hebben een PAW-subsidie aangevraagd voor in totaal 33 maatregelen. De aanvragen betreffen vooral isolatiemaatregelen zoals dakisolatie en vervanging van glas.
- 75 bewoners hebben zich aangemeld voor de collectieve inkoopactie: 'isolatie kruipruimte'
- 65 bewoners bezochten het webinar 'warmtepomp en lagetemperatuurverwarming'. (<https://eurowoningentoeekomstbestendig.nl/webinar>)
- Sinds januari van dit jaar ontving de wijkwebsite eurowoningentoeekomstbestendig.nl 220 vragen. De meeste vragen gaan over goede voorbeelden van offerte-aanvragen.
- De Facebookgroep Eurowoningen Toekomstbestendig heeft 167 leden. De nieuwsbrief gaat digitaal naar 264 abonnees en wordt huis aan huis verspreid bij alle woningen.

Duurzame maatregelen voor Skidak- en Ruimtewoningen in Alandsbeek

Ook in de wijken Alandsbeek west en oost zijn we volop aan de slag. In deze wijken zijn 3 typen woningen: de Skidakwoning, de Ruimtewoning en de Golfplatendakwoning. In Alandsbeek werken we samen met de Doetank, een consortium van een aantal deskundige

partijen waaronder het Regionaal energieloket, voor het technisch advies t.a.v. het verduurzamen van woningen.

Bewoners van een Skidakwoning krijgen ondersteuning in de vorm van advies voor dakisolatiemogelijkheden en bijbehorende ontwerpen. Eigenaren van Skidakwoningen moeten voor isolatie van hun dak een vergunning aanvragen. Hierbij betrekken we de welstandscommissie nauw omdat er verschillende dakbedekkingen zijn. Voor eigenaren van de Ruimtewoningen is er binnenkort ook advies voor verduurzaming beschikbaar. In een voorlichtingsvideo laten we eigenaren van Ruimtewoningen zien welke maatregelen specifiek in hun huis goed werken. Deze video is begin volgend jaar beschikbaar.

Ook in Alandsbeek werken we met buurtbegeleiding vanuit de Groene Belevenis en hebben we een bewoner betrokken die in de Wijkkamer een spreekuur voor bewoners houdt. Begin volgend jaar gaan we met het derde type woning aan de slag: de Golfplatendakwoning.

Legeskosten isolatie

Vanuit onze ervaringen in Alandsbeek blijkt dat bij sommige isolatiemaatregelen een volumevergroting van de woning nodig is. Eigenaren van Skidakwoningen moeten bijvoorbeeld voor de isolatie van hun dak een vergunning aanvragen omdat het dak dikker wordt bij voldoende isolatie van buitenaf. Dit kan ook bij muurisolatie voorkomen als men van buitenaf isoleert als bijvoorbeeld de spouw (de ruimte tussen binnen en buitenmuur) te gering is. Een vergunningaanvraag kost de aanvrager een bepaald bedrag, dit noemt men leges. De leges voor volumevergroting door isolatie van muren en daken heeft de gemeente gehalveerd om bewoners tegemoet te komen.

Leader Gelderse Vallei en Voedselbosje bij IKC Berkelwijk.

Leader is een Europees programma waarbij cofinanciering vanuit overheidspartijen wordt ingezet om projecten voor plattelandontwikkeling te ondersteunen. De gebiedspartijen (waaronder de initiatiefnemers) dragen de financiering van projecten voor 50%, de overheidspartijen (Europa, provincie en gemeenten) de overige 50%. Leader maakt het mogelijk om de leefbaarheid van het platteland en het buitengebied te versterken, van onderaf en door het gebied zelf.

De gemeente Leusden ondersteunt Leader Gelderse Vallei met inzet en geld. Over een periode van ongeveer vijf jaar is totaal 69.000 Euro beschikbaar gesteld waarvan in totaal 51.500 Euro is toegezegd voor de volgende projecten:

- De buurthuiskamer Door Achterveld Voor Achterveld;
- Lerend Netwerk Boerenambacht;
- Mijn Boerderijtje;
- Holland Dichtbij Amersfoort en ommelanden;
- Revu beleving cultuurhistorie via kunst;
- Merkversterking Grebbelinie;
- Project Voedselbosjes;
- Beweeg en Ontmoetingstuin Achterveld;
- Lokaal voedsel Utrecht (dit project kende geen cofinanciering door de gemeente Leusden).

Daarmee resteert nog 17.500 Euro.

Nadere informatie over de projecten (inhoudelijk, stand van zaken, initiatiefnemer en welke partijen leveren cofinanciering) is te vinden op de website

<https://leaderutrechttoost.nl/projecten/>

De beschreven projecten laten overtuigend zien dat de cofinanciering vanuit overheidspartijen tot omvangrijke investeringen voor plattelandsvernieuwing leiden.

Het college heeft de intentie uitgesproken om in de periode 2023 t/m 2027 deel te nemen aan de voorzetting van Leader Utrecht Oost/Gelderse Vallei en de raad is hier in februari 2022 over geïnformeerd. Deze intentie moet in de loop van 2023 worden opgevolgd door een daadwerkelijk gemeentelijk besluit op basis van de nog op te stellen Lokale Ontwikkelstrategie (de strategie die de basis vormt voor het Leaderprogramma 2023 t/m 2027). De inhoud van deze strategie zal doorslaggevend zijn voor wel of geen daadwerkelijke deelname door de gemeente Leusden.

IKC Berkelwijk doet mee aan het project Voedselbosjes dat de gemeente Leusden met €1.000,- ondersteunt (cofinanciering). Op 14 december 2022 zou wethouder Kolkman dit initiatief feestelijk “openen” maar door de vorst is dat naar 2023 uitgesteld. Meer informatie over dit project kunt u terugvinden via

<https://leaderutrechttoost.nl/portfolio-item/voedselbosjes-op-schoolpleinen/>

Verleende omgevingsvergunningen 2022 2^e en 3^e kwartaal

Ten behoeve van een betere dienstverlening heeft de gemeenteraad besloten een verklaring van geen bezwaar af te geven voor de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan (‘het Wabo projectbesluit’, zie raadsvoorstel 154891, 17 februari 2011). Hierbij is toegezegd dat de raad wordt geïnformeerd wanneer gebruik gemaakt is van deze bevoegdheid. Eens per kwartaal wordt een nieuw overzicht gestuurd.

Het college heeft met gebruikmaking van deze bevoegdheid de onderstaande omgevingsvergunning(en) in afwijking van het bestemmingsplan verleend (periode april t/m september 2022):

Naam / adres	Beschrijving	Datum vaststelling
Buitenplaatsweg 2	Bedrijfslocatie Buitenplaats voor vestiging van een Hoveniers-, aannemings- en cultuurtechnisch bedrijf.	6 april 2022
Postweg 19	Bouwen van mestsilo buiten agrarisch bouwvlak	25 mei 2022
Hessenweg 196	Nieuwbouw autoshowroom met appartementen	12 juli 2022

De verleende omgevingsvergunning(en) zijn ook in te zien op ruimtelijkeplannen.nl.

Minder beschikken, meer begeleiden

Tot 1 januari 2023 ontvangen inwoners van gemeente Leusden ambulante begeleiding via een zorgaanbieder die door de regio Amersfoort is gecontracteerd. Deze ontvangt hiervoor een beschikking (op naam van de inwoner) waarmee de begeleiding gestart en ook afgerekend kan worden. Omdat het fijn is als je dichtbij huis persoonlijke begeleiding krijgt

om (weer) meer zelfstandig te kunnen leven, is regionaal afgesproken dat wijkteams zoals Lariks, zelf ambulante begeleiding gaan bieden. Vanaf 1 januari 2023 neemt Lariks de ambulante begeleiding geleidelijk over van de gecontracteerde zorgaanbieders. Oftewel: het wijkteam gaat 'het zelf doen'.

Deze nieuwe werkwijze is onder de noemer: Minder Beschikken Meer Begeleiden (MBMB). In een aantal omliggende gemeenten is al gestart of start binnenkort. Op basis van verschillende onderzoeken is de verwachting dat de nieuwe aanpak de kwaliteit van de begeleiding zal doen verbeteren. Het zal een positief effect hebben op de zelfredzaamheid van de inwoner en de duur en intensiteit van de begeleiding zal afnemen. Het is dan ook de voorzichtige verwachting dat het kostenbesparend zal zijn.

De naamgeving 'Minder Beschikken Meer Begeleiden' verwijst naar het gegeven dat in de nieuwe werkwijze ambulante begeleiding niet meer wordt beschikt (niet meer wordt ingekocht). Het is dus niet 'meer' begeleiden in absolute zin, het is de tegenreactie op 'minder' beschikken.

Ambulante begeleiding vindt plaats onder kantooruren, is niet aan een bepaalde locatie gebonden en is ook geen behandeling. Een ambulant begeleider stelt samen met de inwoner een ondersteuningsplan op. Dit is gebaseerd op de gestelde hulpvraag en de doelen die de inwoner wil bereiken. Er staan concreet geformuleerde resultaten in het ondersteuningsplan. Het doel van ambulante begeleiding is het werken aan deze resultaten zodat de inwoner na de begeleiding zo zelfstandig mogelijk weer verder kan. De ambulant begeleider doet wat nodig is om de resultaten te behalen. Daarbij ligt de focus op de mogelijkheden van de inwoner en niet op beperkingen. De ambulant begeleider activeert het persoonlijke netwerk van de inwoner en motiveert, waar passend, tot deelname aan collectieve voorzieningen en activiteiten.

Is dit geheel nieuw voor Lariks? Nee. Ook nu biedt Lariks ambulante begeleiding. Dit gebeurt echter niet veelvuldig omdat dit extra inzet vereist en inkoop van ambulante begeleiding grotendeels het uitgangspunt was.

Lariks heeft in samenwerking met gemeente Leusden de implementatie uitgewerkt. Hiervoor is onder meer geput uit 'lessons learned' van de gemeenten Amersfoort, Woudenberg en Soest die al zijn gestart. Mede op basis van die ervaringen is besloten organisch van start te gaan met de taakuitbreiding. Lariks zal de ambulante begeleiding geleidelijk overnemen van de gecontracteerde zorgaanbieders. Bij beschikkingen die aflopen wordt de afweging gemaakt of de ambulante begeleiding kan worden gegeven door Lariks. Ook nieuwe aanvragen die vragen om ambulante begeleiding worden door Lariks opgepakt.

Het bieden van ambulante begeleiding is in verhouding tot de huidige taken een aanzienlijke uitbreiding van het takenpakket. In aanloop naar januari 2023 is de organisatie-inrichting afgestemd op de uitvoering van de taak ambulante begeleiding. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt zijn er drie gekwalificeerde ambulante begeleiders geworven. Zij starten per 1 januari 2023. Daarnaast zal een deel van de huidige consultants van Lariks (Lokaal Team) meer ambulante begeleiding gaan bieden. Dit doen zij naast huidige taken zoals het doen van onderzoek en het voeren van regie op de aangeboden begeleiding en zorg. Zij ervaren de uitbreiding van hun werkzaamheden als een positieve ontwikkeling van hun functie.

Zorgvuldigheid staat voorop in de communicatie met inwoners en zorgaanbieders. Naast algemene informatie over de nieuwe werkwijze worden inwoners en zorgaanbieders persoonlijk en tijdig geïnformeerd als de ambulante begeleiding overgaat naar Lariks.

Breed Spectrum Aanbieders (BSA jeugdhulp)

BSA Jeugdhulp is taakgericht gecontracteerd voor het leveren van specialistische jeugdhulp bij complexe problematiek. Onderdeel van de regionale contractafspraken zijn een Transformatieplan BSA Jeugdhulp met bijbehorende businesscase en risicoparagraaf. Door het uitvoeren van het Transformatieplan BSA Jeugdhulp wordt gewerkt aan kwalitatief betere en goedkopere jeugdzorg. In de door KPMG opgestelde businesscase uit 2019 zijn de kosten berekend. Conform de businesscase loop het meerjarenbudget BSA Jeugdhulp jaarlijks af. Wanneer er risico's optreden, die door BSA Jeugdhulp niet te beheersen zijn en leiden tot extra lasten, is het mogelijk de extra lasten te compenseren. Gemeenten mogen financiële risico's namelijk niet enkelzijdig bij aanbieders neerleggen.

Budget BSA jeugdhulp 2022

Met BSA Jeugdhulp zijn voor 2022 drie toets momenten voor de risicoparagraaf afgesproken: op basis van de maandrapportage t/m februari, de maandrapportage t/m juni en na afloop van het jaar. Op basis van de twee toets momenten is het regionale voorschot voor BSA Jeugdhulp met € 2,475 miljoen (eerste duiding) en 0,475 miljoen voor definitieve indexering 2022 en € 1,53 miljoen (tweede duiding) verhoogd van € 32,3 miljoen naar € 36,8 miljoen euro. Dit kan onderbouwd worden met een stijging van het aantal cliënten en de meerzorgkosten. Het aandeel van Leusden hierbij is 9,6%. De bijstelling van het budget heeft reeds plaatsgevonden bij de najaarsnota.

Niet alle indicatoren in de risicoparagraaf kunnen nu vastgesteld worden: de stijging van de gemiddelde behandelduur (als gevolg van corona) kan het beste na afloop van het jaar vastgesteld worden. BSA Jeugdhulp verwacht dat de extra kosten van dit zogenaamde corona-effect circa € 1,2 miljoen zal bedragen. Na afloop van het jaar worden alle elementen van de risicoparagraaf opnieuw getoetst en de realisatie over 2022 vastgesteld.

Voorschot BSA Jeugdhulp 2023

De businesscase 2019 van KPMG is opgesteld in een ander zorglandschap dan het huidige. De (langdurige) gevolgen van corona, de onrust in de jeugdbeschermingsketen, de arbeidsmarktproblematiek, maar ook het voortschrijdend inzicht dat een succesvolle ketensamenwerking nog belangrijker is dan vooraf bedacht, maakt dat het rigide volgen van de businesscase 2019 niet realistisch is. In het licht daarvan is ervoor gekozen om de businesscase uit 2019 los te laten en het voorschot 2023 te baseren op de realisatie in 2022 verhoogd met het jaarlijkse indexpercentage en de kosten van de kleinschaligheidstoelage. De kleinschaligheidstoelage is een nieuw element dat onder de risicoparagraaf gebracht wordt als gevolg van het landelijke streven naar meer kleinschalige groepen in de gesloten jeugdzorg. Het regionale voorschot BSA Jeugdhulp voor 2023 komt hiermee op € 40,5 miljoen euro.

De bijdrage voor 2023 van Leusden komt uit op € 4.093.952,-. Deze bijdrage is € 305.000 hoger dan in onze begroting is opgenomen. Deze bijstelling zal worden verwerkt bij de a.s. voorjaarsnota.

Brief aan staatssecretaris

In de regio werken wij al voor een groot deel in lijn met de Hervormingsagenda. Desondanks zien wij de kosten stijgen. Het realistisch voorstel voorschot BSA Jeugdhulp 2023 is hier voorbeeld van. De totstandkoming van de Hervormingsagenda dreigt vast te lopen, omdat het rijk vasthoudt aan de reeds ingeboekte bezuiniging op het jeugdbudget. In navolging van meerdere gremia, waaronder de G4 en de G40, hebben we vanuit onze regio

een brandbrief gestuurd aan de staatssecretaris om bij hem onder de aandacht te brengen dat wij op basis van onze eigen ervaringen kunnen zeggen dat bezuinigingen onrealistisch zijn en dat het huidige budget niet toereikend is. De brief treft u bijgaand aan en is mede ondertekend door BSA jeugdhulp.

SD-22 Brief aan
Staatssecretaris Van C

Sociaal recreatief Wmo-vervoer per 2024

Eind 2021 informeerden wij u over de samenwerking die we met 21 andere Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht zijn aangegaan voor het sociaal recreatief Wmo-vervoer (hierna: Wmo-vervoer). Met deze brief informeren wij u over de huidige stand van zaken van deze samenwerking, de inkoop die we gezamenlijk gaan inzetten en de belangrijkste uitgangspunten die we gaan hanteren bij deze inkoop van de regiotaxi.

Aanleiding

Per 1 januari 2024 lopen de huidige contracten voor Regiotaxi Utrecht en Regiotaxi Eemland Heuvelrug af en stopt de provincie met het contractmanagement van dit vervoer. Om dan het Wmo-vervoer te kunnen blijven bieden aan onze inwoners die daarop aangewezen zijn, hebben we eind 2021 besloten om voor de inkoop, het contractmanagement en het opdrachtgeverschap van het Wmo-vervoer samen te gaan werken. De provincie sluit aan voor het OV-vangnetvervoer.

Huidige stand van zaken

Eind december 2022/ begin januari 2023 nemen de 22 samenwerkende gemeenten het besluit om de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten te tekenen en de inkoopstrategie vast te stellen. Met deze lichte samenwerking tussen de Utrechtse gemeenten en de provincie zorgen we ervoor dat onze inwoners die niet zelfstandig gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer kunnen blijven meedoen en zich verplaatsen door middel van een toegankelijk en samenhangend vervoerssysteem. Bovendien kan het opdrachtgeverschap en het contractmanagement op deze manier effectief worden uitgeoefend, maar blijft de bevoegdheid om te beslissen over het beleid en de financiën een bevoegdheid van de afzonderlijke gemeenten. Daarbij zijn de financiële verplichtingen die voortvloeien uit de samenwerkingsovereenkomst evenredig over de gemeenten en de provincie verdeeld.

De belangrijkste elementen vanuit de inkoopstrategie zijn:

- Het vervoer zo efficiënt mogelijk in te richten voor reizigers, gemeente en vervoerder.
- Vervoerder en reizigers op een positieve manier te stimuleren tot gewenst gedrag.
- Bij de gunning een prijs-kwaliteitverhouding van 40/60 te hanteren.
- De opdracht in partnerschap uit te voeren.
- Bij de selectie van de vervoerder en gedurende de contractperiode oog te hebben voor duurzaamheid en goed werkgeverschap (inclusief SROI).
- Bij de selectie van de vervoerder en gedurende de contractperiode oog te hebben voor de kwetsbaarheid van de inwoners die op het vervoer zijn aangewezen en hun behoeften.
- Een efficiënte bekostigingssystematiek te hanteren die goed controleerbaar is zonder te veel administratiedruk.

- De ritaanname en uitvoering bij de vervoerder te beleggen.
- Het sociaal recreatief Wmo-vervoer als deur-deur vervoer in te richten.

Risico's

Er blijven, ook door de samenwerking te zoeken, risico's voor de toekomst. Zo is het op dit moment onduidelijk of corona in de komende jaren nog van grote invloed zal zijn op het vervoer, blijven de vervoerders kampen met een tekort aan chauffeurs, zorgt de vergrijzing voor toename van gebruikers en dus hogere kosten en kunnen de stijgende brandstofprijzen impact hebben op de prijs voor het nieuwe vervoerssysteem. Hier liggen opgaves maar ook ontwikkelkansen om de kosten beheersbaar te houden. Het kan wel betekenen dat de huidige budgetten voor de toekomst ontoereikend zullen blijken.

Besluitvorming en inspraak

Deze specifieke inkoop, op deze schaal, was nieuw voor ons. Het vaststellen van de inkoopstrategie, binnen de staande beleids- en budgetkaders, valt weliswaar binnen de verantwoordelijkheid van het college, maar we hebben eerder aangegeven dat, voorafgaand aan onze besluitvorming over de inkoopstrategie, wij de raad zouden vragen om haar aandachtspunten mee te geven via een wensen- en bedenkingenprocedure. Echter; de verdere invulling en uitwerking van deze inkoop heeft er toe geleid dat we hebben moeten concluderen dat de samen ontwikkelde inkoopstrategie en formele samenwerkingsvorm erg veel op onze eerdere regiotaxi uitvoering en vorm lijkt en zodoende hebben wij gemeend geen gebruik meer te hoeven maken van een wensen en bedenkingenprocedure richting de raad. Temeer omdat het de raad vrij staat om naar aanleiding van deze raadsbrief ook haar wensen en bedenkingen mee te geven.

Uiteraard is in het doorlopen proces gebruik gemaakt van de nodige (interne en externe) expertise en advies en zijn een aantal individuele gebruikers van de regiotaxi gevraagd naar welke aspecten de gebruikers extra onder de aandacht willen brengen bij de aanbesteding. De opbrengst is vervolgens ingebracht in de provinciale projectgroep. Ten slotte zijn ook onze Leusdense adviesraden gevraagd om op de inkoop strategie te adviseren. Zij hebben ons voorzien van een positief advies.

Vervolgproces

Met het vaststellen van de inkoopstrategie, hebben we het startsein gegeven voor de inkoop. Begin 2023 wordt de opdracht in de markt gezet. In het 2e kwartaal van 2023 wordt duidelijk welke partij de opdracht gegund krijgt en in 2024 mag gaan uitvoeren.

Inclusie en diversiteit in 2022 en 2023

De afgelopen jaren heeft Leusden uitvoering gegeven aan het VN Verdrag Handicap middels de lokale inclusieagenda (2020-2022). In deze agenda was aandacht voor inwoners met een beperking, voor laaggeletterde inwoners, en voor inwoners uit de LHBTI+ gemeenschap. Vanaf 2023 komt er geen aparte inclusieagenda meer, maar wordt inclusie juist integraal verwerkt in het nieuwe Beleidskader Sociaal Domein. Daarmee beschouwen we inclusie nadrukkelijk als een basis van waaruit we werken, in plaats van een losstaand thema.

In de inclusieagenda zijn destijds in samenwerking met ervaringsdeskundigen vier thema's geformuleerd m.b.t. toegankelijkheid: openbare ruimte, vervoer, vrije tijd, en

maatschappelijke bewustwording en informatie. Hoewel de agenda afloopt, blijven we aandacht houden voor deze thema's. Zo hebben we een werkgroep Toegankelijkheid (bestaande uit ervaringsdeskundigen), die blijft meedenken en adviseren met name over toegankelijkheid in de openbare ruimte. Ook is er goed contact met de DUW-groep.

Verder gaat er een onderzoek naar vervoersarmoede starten, om in kaart te brengen of onze inwoners aanvullende vervoersbehoeftes hebben en welke behoeftes dit dan zijn. Dit onderzoek wordt gesubsidieerd door de provincie en is naar aanleiding van het programma Vernieuwing Doelgroepenvervoer en Aanvullend Openbaar Vervoer. Bij het thema vrije tijd kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de Uniek Sporten Uitleen, een gratis uitleenservice waarbij mensen met een beperking advies krijgen over het sporthulpmiddel, dat naar persoonlijke wens wordt afgesteld. Hiermee kunnen inwoners een sport uitproberen en ervaren of dit een sport is die zij willen blijven beoefenen. De Prokkelduo's op de stembureaus (bestaande uit een stembureauvrijwilliger en inwoner met een licht verstandelijke beperking) waren in 2022 een groot succes, en wij zullen deze actie daarom met de provinciale – en waterschapsverkiezingen in 2023 herhalen. Dit zijn manieren om niet alleen bewustwording van de samenleving te vergroten, maar ook de participatie van deze inwoners zelf te bevorderen.

Ook laaggeletterde inwoners blijven we ondersteunen, via volwasseneneducatie. Leusdenaren kunnen gebruik maken van verschillende soorten taalaanbod, op allerlei niveaus. Van laagdrempelig non-formeel aanbod, zoals één op één les door vrijwilligers via het Taalcafé, tot een formele cursus waarmee men een erkend diploma kan behalen. Daarbij is er ook aandacht voor het ontwikkelen van digitale vaardigheden, bijvoorbeeld door middel van een computercursus of het inloopspreekuur waar inwoners terecht kunnen met vragen over digitale zaken.

LHBTI+ inwoners

Ten tijde van het ontwikkelen van de inclusieagenda bleek het lastig om LHBTI+ inwoners te bereiken. Zoals benoemd in een eerdere RIB, neemt Leusden deel aan een regionaal project Inclusie en Diversiteit. Dit project loopt in 2022 en 2023 en kan gezien worden als een verdere uitwerking van de inclusieagenda. Er is een regionaal leernetwerk opgezet onder leiding van een projectleider. Daarnaast heeft elke gemeente een eigen lokale aanpak en worden hiervoor ook middelen verstrekt (vanuit OCW). Leusden kiest ervoor om zich met dit project op de LBHTI+ gemeenschap te richten, met een focus op 4 speerpunten. De vier speerpunten zijn zichtbaarheid/bewustwording, ouderen, onderwijs en sport. Deze speerpunten zijn gekozen op basis van gesprekken met inwoners, suggesties van het COC en het regenboogstembusakkoord, dat door vijf politieke partijen in Leusden is ondertekend.

In 2022 is hierop ingezet door het hijsen van de regenboogvlag (op het gemeentehuis, bij bedrijven, sportverenigingen, scholen en horeca) en een gesprek met inwoners, scholen en belangenorganisaties op Coming Out Day. Het congres 'Later' over regenboogouderen (mede georganiseerd door Roze50+) is gepromoot onder inwoners en zorginstellingen en is financieel ondersteund. De John Blankenstein Foundation heeft een presentatie gegeven over sport en LHBTI+ op de sportnetwerkborrel in Achterveld. Met de scholen zijn gesprekken gevoerd over educatie rondom (acceptatie van) LHBTI+. Leusden sluit waar kan aan bij activiteiten in Amersfoort, gezien de omvang van onze gemeente. Er zijn goede contacten met belangenorganisaties als Stichting KeiRoze Amersfoort, het COC en Roze50+. In 2023 worden vervolgstappen en bijbehorende acties uitgevoerd op deze vier thema's. Belangrijk om te vermelden is dat we organisaties niet kunnen dwingen tot

bepaalde acties, we zijn hierbij afhankelijk van hun betrokkenheid. Wel kunnen we aanjagen, stimuleren, voorbeelden en handvaten aanreiken om ervoor te zorgen dat LHBTI+ inwoners zich thuis voelen in Leusden.